

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW ENERGII
I SKARBU PAŃSTWA
(NR 73)
z dnia 13 września 2017 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa (nr 73)

13 września 2017 r.

Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Suskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek posiedzenia:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2016 roku (druk nr 1725) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli **Sławomir Grzelak** dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Iwona Kubaszewska** i **Wiesław Koziol** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Szanowni państwo, witam serdecznie na posiedzeniu Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Dzisiejszy porządek obrad przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2016 roku (druk nr 1725) w zakresie działania Komisji.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę, zatem uważam, że porządek dzienny został przyjęty. Przechodzimy do jego realizacji.

Szanowni państwo, marszałek Sejmu zgodnie z art. 126 ust. 4 regulaminu Sejmu skierował w dniu 7 lipca 2017 r. przedstawione przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli Sprawozdanie z działalności NIK w 2016 roku (druk nr 1725) do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej do zaopiniowania. Jednocześnie skierował sprawozdanie do naszej Komisji do zaopiniowania w części dotyczącej Skarbu Państwa i energii.

W związku z tym witamy pana Sławomira Grzelaka – dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli, który przedstawi część sprawozdania z działalności dotyczącą naszej Komisji. Bardzo proszę, panie dyrektorze, o zabranie głosu.

Dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Sławomir Grzelak:

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, chciałbym przedstawić krótkie exposé składające się z dwóch części. W pierwszej części podam dane statystyczne, które zostały zawarte w Sprawozdaniu z działalności NIK w 2016 roku, o którym wspomniał pan przewodniczący. Jest to opracowanie, które liczy niemal 500 stron. Nie ma sensu cytowanie wielu różnych spraw, które zostały zawarte w tym opracowaniu, gdyż znalazły się w nim m. in. streszczenia z 222 informacji NIK, w tym: 90 informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa, 119 informacji o pozostałych wynikach kontroli planowych i 13 informacji o wynikach kontroli doraźnych.

W ramach kontroli planowych i doraźnych w 2016 r. Izba przyjęła ponad 80% tematów kontroli, które zostały zasugerowane przez organy Sejmu oraz inne uprawnione podmioty.

Ponadto NIK była aktywna na forum międzynarodowym. Prowadziliśmy m.in. audyty organizacji międzynarodowych, takich jak Rada Europy oraz Europejska Organizacja Badań Jądrowych – tzw. CERN.

W 2016 r. Izba wspierała inne najwyższe organy kontroli w niektórych krajach stowarzyszonych z Unią Europejską. Między innymi zakończyliśmy współpracę tuningową z organem kontroli Gruzji i kontynuujemy ten rodzaj współpracy z organem kontroli Albanii.

W ubiegłym roku przeprowadziliśmy postępowania kontrolne w niemal 1780 podmiotach w ramach 105 kontroli planowych, w tym w ramach kontroli wykonania budżetu państwa. Poza tym zrealizowano 116 kontroli doraźnych w niemal 400 jednostkach.

NIK wystosowała łącznie ponad 2200 wystąpień pokontrolnych. Z wniosków pokontrolnych, które zostały zawarte w wystąpieniach, 80% zostało już zrealizowanych bądź podjęto się ich realizacji. Raczej szcątkowo jesteśmy informowani o wnioskach pokontrolnych, które nie zostały przyjęte przez adresatów do realizacji.

Jednym z efektów kontroli NIK są korzyści finansowe, tj. kwoty, które w wyniku naszych działań zostały lub zostaną pozyskane albo zaoszczędzone. W 2016 r. wyniosły ponad 74 mln zł.

Jeżeli chodzi o działania NIK w obszarze zainteresowania Komisji, najwłaściwszymi są działania Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji. W tym departamencie prowadzimy kontrole w ramach działań: gospodarka oraz Skarb Państwa. Staramy się również analizować przebieg i stan przekształceń własnościowych w gospodarce narodowej oraz gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa i ochronę jego interesów.

W 2016 r. departament opracował 21 informacji o wynikach kontroli, w tym 10 informacji z kontroli wykonania budżetu państwa. Informacje tematyczne z kontroli koordynowanych dotyczyły m.in.: przeciwdziałania nieuczciwym praktykom rynkowym w sprzedaży bezpośredniej, działalności Przedsiębiorstwa Państwowego Porty Lotnicze oraz Grupy Kapitałowej PPL, dostosowania polskiego przemysłu do wymogów pakietu energetyczno-klimatycznego, działalności ośrodków innowacji, kontroli promocji gospodarczej Polski, kontroli budowy i funkcjonowania Polskiej Grupy Zbrojeniowej, realizacji zadań Urzędu Dozoru Technicznego, kontroli zarządzania zapasami obowiązkowymi ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego, kontroli uregulowania uprawnień do mienia byłego Funduszu Wczasów Pracowniczych i zarządzania jego majątkiem, kontroli wykonywania przez ministra Skarbu Państwa uprawnień właścicielskich w stosunku do spółek: Zakłady Ceramiczne Bolesławiec oraz Eurolot oraz kontroli prywatyzacji PKP Energetyka.

W pierwszym półroczu 2017 r. kontynuowaliśmy prace nad opracowaniem wyników kontroli w takich tematach jak: realizacja projektu budowy mostu energetycznego Polska–Litwa (temat nie był jeszcze przedstawiany w Sejmie); zapobieganie nielegalnemu obrotowi paliwami ciekłymi; realizacja programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011–2020 oraz realizacja strategii Głównego Urzędu Miar na lata 2010–2015 (temat nie był jeszcze przedstawiany w Sejmie).

Pozostały jeszcze dwa tematy do przedstawienia Sejmowi, czyli: udzielanie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż miedzi i węglowodorów, w tym gazu łupkowego, którego kontrolę przeprowadzono na wniosek pani prezes Rady Ministrów, oraz funkcjonowanie wybranych wydziałów promocji handlu i inwestycji ambasad oraz konsulatów RP.

Chciałbym powiedzieć, że departament w przypadkach naruszenia dyscypliny finansów publicznych kieruje stosowne zawiadomienia do właściwych organów. Ponadto w wyniku kontroli, które przeprowadziliśmy, skierowano cztery zawiadomienia do Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w tym trzy po kontroli, która została przeprowadzona w 2015 r. i dotyczyła prywatyzacji wybranych spółek Skarbu Państwa, oraz jedno zawiadomienie po przeprowadzeniu kontroli dotyczącej wykonywania przez ministra Skarbu Państwa uprawnień właścicielskich w stosunku do spółki Eurolot. W stosunku do jednego z czterech zawiadomień zostaliśmy oficjalnie poinformowani przez CBA o wszczęciu śledztwa.

Tyle tytułem skrótowej informacji na temat działania Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK. Jeżeli państwo będą zainteresowani, mogą pogłębić informację, przedstawiając bardziej szczegółowo wyniki określonych kontroli, przy czym należy zauważyć, że znaczną część wyników kontroli przedstawiano już zarówno

na forum Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa, jak i na forum Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Szczerze mówiąc, interesują mnie szczegóły na temat kontroli spółki Eurolot. Czy pan dyrektor może powiedzieć nieco więcej na ten temat?

Dyrektor departamentu NIK Sławomir Grzelak:

Ponieważ były sygnały o nieprawidłowościach w Zakładach Ceramicznych Bolesławiec i Eurolot, podjęliśmy kontrole. Uznaliśmy, że zasadne będzie połączenie dwóch kontroli w jedną z racji tego, że minister Skarbu Państwa wykonywał uprawnienia właścicielskie w stosunku do obu spółek.

Jeżeli chodzi o Eurolot, kontrola była utrudniona, dlatego że spółka znajdowała się w stanie upadłości i w czasie, gdy wykonywaliśmy kontrolę, trwało poszukiwanie osoby, która pełniłaby funkcję likwidatora spółki.

Negatywnie oceniliśmy działania zarządu Eurolot. Zarząd nie był w stanie skutecznie zrealizować procesu naprawczego spółki. Z kolei Ministerstwo Skarbu Państwa, które dysponowało bieżącymi informacjami na temat stale pogarszającej się sytuacji finansowej tej spółki, podejmowało co prawda działania zaradcze, ale były one niewystarczające, spóźnione i nie przyniosły oczekiwanych efektów. Minister nie był w stanie wypracować kompleksowego rozwiązania wobec podmiotów działających na rynku przewozów pasażerskich.

W wyniku stale pogarszającej się sytuacji spółki Eurolot zaobserwowaliśmy coś w rodzaju kanibalizmu pomiędzy LOT a Eurolot. Zamiast zlecać usługi spółce zależnej, LOT przejmował jej przeloty (klientów). Prawdopodobnie nie bez wpływu na kondycję spółki Eurolot pozostawały działania jej konkurentów, w tym spółki OLT Express, która podjęła działalność przewozową na szeroką skalę i miała ceny wysoce konkurencyjne w stosunku do cen Eurolot, zwłaszcza na trasach krajowych. To również przyczyniło się do trudności w zachowaniu płynności finansowej spółki Eurolot.

Na stan spółki Eurolot nakładała się sytuacja dotycząca restrukturyzacji LOT, którego sytuacja w latach 2013–2014 był krytyczna. Jak wiadomo, LOT wystąpił o udzielenie pomocy publicznej. W rezultacie trudności z jej uzyskaniem LOT m.in. ograniczył współpracę z Eurolot.

W ramach analizy kontrolnej ustaliliśmy, że działalność operacyjna Eurolot, czyli wykonywanie przewozów w ramach siatki połączeń, oparta była na błędnej polityce biznesowej, tj. przyjęto niewłaściwe założenia – zbyt optymistyczne co do możliwości przewozowych. W efekcie pogłębiła się zła sytuacja finansowa spółki – łącznie z tym, że doszło do załamania płynności finansowej. Ponadto dał się zauważyć wpływ silnej konkurencji ze strony tzw. przewoźników niskokosztowych, w tym głównie połączeń realizowanych przez OLT Express.

Niestety musimy przyznać, że decyzja o postawieniu spółki Eurolot w stan likwidacji była słuszna w związku z silnym wzrostem zobowiązań. Natomiast przesłanki do podjęcia tej decyzji występowały już znacznie wcześniej, tylko Ministerstwo Skarbu Państwa zwlekało z tą decyzją, być może oczekując, że z powodzeniem zostaną zrealizowane kolejne plany i programy naprawcze.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy można wskazać konkretne straty spółki Eurolot z powodu działania OLT Express? Czy w wyniku kontroli ustalono konkretne straty, czy też jest to tylko ogólne stwierdzenie, że działalność spółki OLT Express miała negatywny wpływ na kondycję spółki Eurolot? Czy są jakieś konkretne wyliczenia strat? Wszyscy mówią o tym, że negatywny wpływ miał miejsce, ale nikt nie potrafi wskazać konkretnych kwot.

Dyrektor departamentu NIK Sławomir Grzelak:

W informacji o wynikach kontroli, którą nie dysponuję w tym momencie, wskazano konkretne kwoty oraz tytuł strat spółki Eurolot.

Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o konkretny wpływ działalności OLT Express na kondycję Eurolot, trudno nam było to ustalić, gdyż na rynku przewozów niskokosz-

towych istniała konkurencja nie tylko ze strony tego przewoźnika. Generalnie dało się zauważyć utratę pozycji rynkowej przez Eurolot. Natomiast nie byliśmy w stanie ustalić konkretnych strat przez działania konkretnych przewoźników – konkurentów.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Rozumiem. Bardzo proszę, pan przewodniczący.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, przepraszam, ale uzupełnię pana wypowiedź, dlatego że pytanie o straty wynikające z działalności OLT Express było jednym z pytań, które zadano jeszcze w poprzedniej kadencji Sejmu. W tym zakresie jest odpowiedź na interpelację poselską. Nie wiem, panie przewodniczący – czy mam przytoczyć jej fragment z konkretnymi kwotami?

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Przyda mi się konkretny druk.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

W odpowiedzi z października 2012 r. podano konkretne kwoty oraz wartości wyrażone w procentach. Jest to do sprawdzenia. Ministerstwo Skarbu Państwa udzieliło odpowiedzi na zadane pytanie dotyczące OLT Express.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Przyda nam się podczas prac Komisji Śledczej do zbadania prawidłowości i legalności działań organów i instytucji publicznych wobec podmiotów wchodzących w skład Grupy Amber Gold. Komisja nie miała tego wyliczenia.

Czy są inne pytania, wnioski lub uwagi do Sprawozdania z działalności NIK w 2016 roku? Nie widzę. Skoro nie ma uwag, proponuję, aby Komisja przyjęła opinię dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej o takiej treści: „Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa na posiedzeniu w dniu 13 września 2017 r. rozpatrzyła Sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2016 roku (druk nr 1725) w przedmiotowym zakresie działania Komisji. Po wysłuchaniu szczegółowych wyjaśnień przedstawiciela NIK Komisja przyjęła powyższe sprawozdanie i nie wnosi do niego uwag i wniosków”. Czy są uwagi do opinii? Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznaję, że Komisja przyjęła opinię na temat działalności NIK w 2016 r. w przedmiotowym zakresie działania naszej Komisji. Sprzeciwu nie słyszę. Komisja przyjęła opinię. Dziękuję bardzo.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.